

Oponentský posudek bakalářské práce

Název: Restaurování nástěnných maleb v prostoru jižní oratoře kostela Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech

Autor: Petr Šimánek

Vedoucí práce: Mgr. art. Jan Vojtěchovský

Oponent: MgA. Daniela Jakubů

Bakalářská práce Petra Šimánka nese název Restaurování nástěnných maleb v prostoru jižní oratoře kostela Nanebevzetí Panny Marie v Klokotech a věnuje se restaurování dvou nástropních zrcadel s výjevy ze života sv. Antonína Paduánského, včetně okolního polychromovaného štukového rámce a dvou nápisových pásek. Práce má podobu restaurátorské dokumentace, obsahuje podrobný restaurátorský průzkum a je doplněna teoretickou částí, ve které se student věnuje ikonografii sv. Antonína Paduánského s podrobnějším zaměřením na scény, které jsou zobrazeny v prostoru oratoře v Klokotech.

V rámci průzkumu student pomocí souboru neinvazivních i invazivních metod zjišťoval původní podobu obou maleb, které byly na počátku velmi zčernalé a jeden výjev byl zcela nečitelný. Malby vykazovaly četná poškození, a to především vinou dvou vrstev téměř kompletních přemaleb, jež změnila ikonografii námětů. Po čištění bylo zřejmé, že původní malby jsou zachovalé velmi špatně a podstatná část chybí. Restaurátorský zásah sestával z náročného čištění a odstraňování přemaleb, fixace barevné vrstvy, tmelení a retuší. U polychromie štukových rámců byla sondážním způsobem zjišťována starší barevnost pod souvrstvím pozdějších nátěrů, u zabílených nápisových pásek byla snaha odkrýt a zčitelnit nápisy. Restaurování se skládalo z odkryvu štuků, hloubkové konsolidace a tmelení, rekonstrukce zvolené vrstvy polychromie včetně retuší zlacených částí a rekonstrukce nápisů v páskách. Při vytváření postupu restaurování student vycházel kromě vlastního průzkumu i ze zkušeností z předchozích restaurátorských etap a využil postupy, které se již na jiných místech osvědčily, což nijak nesnižuje náročnost zadaného úkolu. Restaurování vybraných částí tak zapadá do restaurování většího celku klenby oratoře. Zadaný úkol zahrnoval celou škálu problémů a vyžadoval různé postupy (značně poškozená olejomalba s několika vrstvami rovněž olejových přemaleb, odkryv plastických štukových prvků, odkryv poškozených latinských nápisů a jejich rekonstrukce na základě fotografií v UV světle a překladů z Bible). Časově náročné byly zcela jistě retuše obou malovaných výjevů. Koncepce retuší zapadá do koncepce zvolené i pro další malby stejného charakteru, jež se nacházejí v kostele v Klokotech. Jak uvádí autor, jedná se o kombinaci nápodobivé a lokální retuše, která využívá barevnost bolusového podkladu a podle velikosti a umístění defektů se více nebo méně přiklání k lokální barevnosti okolí. Podle přiložených fotografií hodnotím restaurování včetně retuší jako velmi zdařilé.

Dokumentace restaurování je logicky a přehledně strukturována a obsahuje všechny náležitosti, které by měla mít. Některé kapitoly jsou však poněkud zmatečné, především průzkum v UV světle, popis odstraňování přemaleb a vyhodnocení průzkumu. Srozumitelnosti by podle mého názoru pomohlo věnovat se zvláště štukovým rámcům a zvláště olejomalbám v samostatných kapitolách. Výhrady mám

i ke grafické příloze, jež by měla být podrobnější a v legendě lépe popsána. Především chybí grafické zákresy vlastního zásahu. Fotografická dokumentace je podle mého názoru přiměřená.

Teoretická část práce pojednává o životě sv. Antonína Paduánského a zaměřuje se na ty momenty z jeho života, jež jsou zobrazeny v klokotské oratoři. Oceňuji především dohledání toho, o jaké scény se jedná podle komparace s jinými zobrazeními sv. Antonína Paduánského a na základě překladu nápisových pásek. Rozsah teoretické části jako podrobné kapitoly je přiměřený. Za problematické považuji nedostatečné uvádění zdrojů u převzatých textů. Dojem z celé práce pak snižují některá neobratná stylistická vyjádření a množství překlepů.

Student bakalářskou práci prokázal, že je schopen náročného restaurátorského zásahu včetně vlastního průzkumu a zpracování výsledků do restaurátorské dokumentace. Zmíněné výhrady k psané podobě jsou v porovnání s náročností vlastního zásahu spíše drobné, proto práci doporučuji k obhajobě se známkou **výborně minus**.

V Semilech dne 7. 9. 2015

MgA. Daniela Jakubů

